

5 Učební osnovy

Rozdělení vzdělávacích oblastí na jednotlivé obory (předměty) je prezentováno v kapitole 4 Učební plán (nebo viz. obsah). Všechny vyučovací předměty mají stejné hlavní cíle související s cíli celé školy. Dílčí cíle jsou vymezeny v charakteristice předmětu. V té se objevuje i obsahové, časové a organizační vymezení včetně naznačení, která průřezová témata budou v předmětu integrována (1. stupeň). Konkrétní způsob integrace a realizaci průřezových témat na 2. stupni pak charakterizuje podkapitola 3.5 Začlenění průřezových témat. Součástí učebních osnov jsou i výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu vycházející ze strategií na úrovni školy. Cizím jazykem se od 3. do 9. ročníku rozumí předmět Anglický jazyk, dalším cizím jazykem se od 7. do 9. ročníku rozumí předmět Německý jazyk. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je umožněno volit místo německého jazyka předmět Anglický jazyk – upevňování cizího jazyka.

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1 1. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1. stupně:

v 1. ročníku – 9 hodin týdně

v 2. ročníku – 10 hodin týdně

ve 3. ročníku – 9 hodin týdně

ve 4. ročníku – 7 hodin týdně

v 5. ročníku – 8 hodin týdně

Výuka na prvním stupni probíhá v kmenových třídách, občas v učebně informatiky nebo ve školní knihovně. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují i části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu**Kompetence k učení**

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- učitel motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- učitel žákům umožňuje ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- učitel vede žáky k vhodné prezentaci výsledků své práce
- učitel vytváří takové situace, v nichž má žák radost z učení
- uplatňuje individuální přístup k žákům

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- do výuky zařazujeme problémové úlohy z praktického života
- učitel rozvíjí u žáků samostatnost a tvořivost
- učitel učí žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (včetně internetu)

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- učitel vede žáky k využívání různých zdrojů informací, jejich třídění a propojování
- učitel rozvíjí u žáků schopnost obhájit vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- učitel podporuje přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- učitel připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů
- učitel doporučuje žákům odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- učitel vyžaduje dodržování pravidel pro soužití ve škole

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály
- učitel vede žáky k sebehodnocení, v hodnocení uplatňuje prvky pozitivní motivace

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení a aplikací ve vzdělávacím procesu i v běžném životě
- učitel klade důraz na dodržování bezpečnostních pravidel a upozorňuje na rizika v digitálním prostředí

- učitel vede žáky k etickému chování v digitálním prostředí a k ochraně před kyberšikanou
- žáci využívají technologie pro zjednodušení a zefektivnění pracovních postupů
- žáci využitím digitálních technologií zkvalitňují výsledky své práce
- učitel seznamuje žáky se způsoby vytváření, úpravy a prezentace digitálního obsahu za pomoci digitálních prostředků

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Český jazyk – 1. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost</p> <p>- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</p> <p>- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p>	<p>Praktické plynulé čtení, pozorné naslouchání</p> <p>Pozorné aktivní soustředění, vyhledávání orientačních prvků v textu</p> <p>Mluvený projev, základy techniky mluveného projevu</p> <p>Základní komunikační pravidla, střídání role mluvčího a posluchače</p> <p>komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba</p> <p>Dýchání, tvoření hlasu, výslovnost</p> <p>Základní hygienické návyky</p> <p>Správné sezení a držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem</p>	<p>Prv – správné pojmenování a vyjadřování</p> <p>M – slovní úlohy</p> <p>Tv – správné názvosloví, povely</p> <p>Hv – správná výslovnost a dýchání, dělení slov na slabiky, rytmus</p> <p>Vv – vyjádření pocitů, doplnění textu obrázkem</p>	<p>- respektujeme vývojové poruchy čtení, psaní a logopedické vady</p> <p>OSV – psychohygiena, komunikace a mezilidské vztahy</p> <p>- chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Jazyková výchova			
<p>- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky</p>	<p>Rozlišování (sluchově i graficky) vět, slov, slabik a hlásek (písmena)</p> <p>Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin</p> <p>Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Skládání slabik a slov, tvorba jednoduchých vět</p> <p>Spisovné vyjadřování</p>	<p>Hv – melodie, přízvuk</p> <p>M – slovní úlohy, formulace správné odpovědi</p> <p>Prv – správné vyjadřování</p>	<p>- pozitivní ústní motivace</p> <p>VDO – vedeme k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod</p> <p>VEG – rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat emocionální zaujetí</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti liter.	Poslech liter. textů	Prv – motivační	- klademe důraz na

<p>texty přiměřené věku</p> <p>-vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>-rozděljuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p>	<p>Přednes vhodných liter. textů Tvořivé činnosti s liter. textem</p> <p>Základní lit. pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, verš, rým</p>	<p>příběhy, básně a říkanky o přírodě, zvířatech, rostlinách</p> <p>Vv – ilustrace pohádky</p> <p>M – slovní úlohy</p>	<p>upevnění získaných dovedností a vědomostí MUV – kulturní diferenciací, jedinečnost každého člověka EV – umění a kultura MEV – vnímání mluveného a psaného projevu</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
---	--	--	--

Český jazyk – 2. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<p>Čtení: praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Naslouchání: věcné naslouchání(pozorné, soustředěné), reagovat otázkami Mluvený projev: vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry: vzkaz, vypravování, základní komunikační pravidla: oslovení, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev: technika psaní – úhledný, čitelný a přehledný písemný projev žánry písemného projevu: adresa, blahopřání</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p> <p>Hv – dýchání, melodie, přízvuk</p> <p>Vv – výtvarné osvojování skutečnosti</p>	<p>- učitel vytváří potřebnou pracovní atmosféru pro učební činnosti žáků i prostor pro rozvoj jejich iniciativy a samostatnosti OSV – osobnostní a sociální rozvoj, kreativita, komunikace VEG – Evropa a svět nás zajímá VDO – občanská společnost a škola MUV – lidské vztahy, multikulturalita EV – lidské aktivity a problémy život.prostředí</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená</p> <p>- rozlišuje slovní druhy (podstatná jména a slovesa)</p> <p>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary</p>	<p>Zvuková stránka jazyka: modulace souvislé řeči (tempo, přízvuk, intonace) Slovní zásoba: slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, homonyma Tvarosloví: slovní druhy – podstatná jména a slovesa</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p>	<p>- respektujeme vývojové poruchy čtení a psaní</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,</p>

<p>podstatných a přídavných jmen a sloves</p> <p>- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</p> <p>- odůvodňuje a píše i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p> <p>- dě, tě ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen a osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)</p>	<p>Skladba: věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Pravopis: psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách</p>	<p>Tv - povely</p>	<p>interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Literární výchova			
<p>- čte a přednáší z paměti literární texty přiměřené věku</p> <p>- vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem</p> <p>Přednes vhodných literárních textů</p> <p>Základní literární pojmy: kniha, čtenář, divadelní představení, herec</p>	<p>Prv – vyprávění k danému tématu</p> <p>Hv – texty lidových a moderních písní</p> <p>M – slovní úlohy</p>	<p>- podporujeme rozvoj samostatného myšlení žáků, tvořivost a aktivitu</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>

Český jazyk – 3. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>- kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>- podle dějové posloupnosti vypráví jednoduchý příběh</p>	<p>Praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení – klíčová slova</p> <p>Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem), aktivní naslouchání (zaznamenat slyšené)</p> <p>Mluvený projev – komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování)</p> <p>Písemný projev- základní hygienické návyky , technika psaní – čitelnost, přehlednost, žánry: adresa, blahopřání, vzkaz, dopis, pozdrav, popis</p>	<p>Prv – popis rostlin, zvířat, vypravování, poznámky- úprava sešitů</p> <p>Vv – ilustrace</p> <p>Pv – popis pracovního postupu</p> <p>M – správné psaní číslic, zápis slovních úloh</p> <p>Hv – výslovnost, dělení slov na slabiky</p> <p>Tv – respektování povelů</p>	<p>OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj</p> <p>VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur</p> <p>MUV – kulturní difference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p>

			- propojení tématu s digitálními technologiemi
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště synonyma a antonyma, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <p>- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy</p> <p>- odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p>	<p>Zvuková stránka jazyka – modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)</p> <p>Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, synonyma, antonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy</p> <p>Skladba – věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Pravopis – psaní i/y po obojetných souhláskách, vyjmenovaná slova</p>		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Literární výchova			
<p>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>- vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce slyšeného nebo přečteného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, divák, verš, rým</p>		- propojení tématu s digitálními technologiemi

Český jazyk – 4. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk</p> <p>- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení</p> <p>- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá</p>	<p>Praktické čtení (čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu), věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)</p> <p>Naslouchání praktické (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem), naslouchání</p>	<p>Člověk a jeho svět - čtení textů a záznam informací</p> <p>M - čtení a zápis slovních úloh</p> <p>Hv - čtení textů</p>	<p>OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj</p> <p>VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení</p>

<p>vzkaz na záznamníku - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p>	<p>věcné (pozorné, soustředěné, aktivní) Základy mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, základní komunikační pravidla: zdvořilé vystupování, střídání rolí posluchače a mluvčího Písemný projev – základní hygienické návyky, technika psaní – formální úprava textu, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, zpráva, omluvenka, vzkaz, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování</p>	<p>písní a životopisů hudebních skladatelů</p> <p>Vv - ilustrace k textům, výtvarné vyjádření pocitů</p> <p>Pv - čtení pracovního postupu</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur</p> <p>MUV – kulturní diference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>Mateřský jazyk Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma, citově zabarvená Tvoření slov (kořen, část příponová, předponová, koncovka) Tvarosloví – slovní druhy, rod, číslo, pád a vzory podstatných jmen, skloňování, infinitiv, osoba, číslo, způsob a čas sloves, časování (čas přít., min. a bud.) Slova spisovná a nespisovná, výstižná Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice</p> <p>Pravopis – slova vyjmenovaná a příbuzná Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, koncovky podstatných jmen Shoda přísudku s holým podmětem</p>		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Literární výchova			
<p>- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých možností - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých</p>	<p>Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce čteného nebo</p>		<p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>

textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární pojmy	slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení: režisér, herec verš, rým, přirovnání		
---	---	--	--

Český jazyk – 5.ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Komunikační a slohová výchova			
<p>- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</p> <p>- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost</p> <p>- píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>- sestaví osnovu vyprávění a vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti</p>	<p>Čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova).</p> <p>Naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní), zaznamenává slyšené, reaguje otázkami</p> <p>Mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci</p> <p>Komunikační žánry – vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu, základní komunikační pravidla – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p> <p>Písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)</p> <p>Žánry písemného projevu – adresa, blahopřání, omluvenka, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování</p>	<p>Člověk a jeho svět - čtení textů a záznam informací</p> <p>M - čtení a zápis slovních úloh</p> <p>Hv -čtení textů písní a životopisů hudebních skladatelů</p> <p>Vv - ilustrace k textům, výtvarné vyjádření pocitů</p> <p>Pv - čtení pracovního postupu</p>	<p>respektujeme vývojové poruchy čtení, psaní a logopedické vady</p> <p>OSV – osobnostní, sociální a morální rozvoj</p> <p>VDO – občanská společnost a škola, výchova k demokratickému myšlení</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur</p> <p>MUV – kulturní diference, vlastní kulturní zakotvení, spisovatelé, básníci</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Jazyková výchova			
<p>- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá</p>	<p>Slova jednovýznamová a mnohovýznamová, antonyma, synonyma, homonyma, citově zabarvená</p> <p>Tvoření slov (kořen, část příponová, předponová, koncovka)</p> <p>Tvarosloví – slovní druhy, rod, číslo, pád a vzory podstatných jmen, skloňování, infinitiv,</p>		<p>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání</p>

<p>je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu 	<p>osoba, číslo, způsob a čas sloves, časování (čas přít., min. a bud.)</p> <p>Slova spisovná a nespisovná, výstižná</p> <p>Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice a ostatní skladební dvojice</p> <p>Pravopis – slova vyjmenovaná a příbuzná</p> <p>Skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně, koncovky</p> <p>podstatných a přídavných jmen</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p>		<p>autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>
Literární výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy 	<p>Poslech literárních textů</p> <p>Zážitkové čtení a naslouchání</p> <p>Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod</p> <p>Základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka, spisovatel, básník, ilustrátor, divadelní představení: režisér, herec</p> <p>Verš, rým, přirovnání</p>		<p>- propojení tématu s digitálními technologiemi</p>

5.1.1.2 2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter, ale pro větší přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. – 9. ročníku pět hodin týdně (jedna hodina časové dotace). Ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy zůstává časová dotace v 6. – 9. ročníku čtyři hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v žákovské knihovně, zejména při hodinách Literární výchovy. Součástí výuky jsou návštěvy kulturních akcí a literární exkurze.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného ústního i písemného projevu.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky. Literární výchova má za cíl rozvoj estetického citění žáků, přispívá k obohacení jejich duchovního života.

Vyučovací předmět Český jazyk souvisí s průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova. Tato témata budou realizována v rámci Oborových dnů.

Výchovné a vzdělávací strategie na úrovni předmětu

Kompetence k učení

Učitel

- vybírá vhodné literární ukázky, klade důraz na čtení s porozuměním, práci s textem
- zadává slohová cvičení a písemné práce, aby žáci mohli realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost
- motivuje žáky k účasti v různých soutěžích
- uplatňuje individuální přístup k žákům
- vede žáky k sebehodnocení při ústním i písemném projevu
- využívá kladného hodnocení, povzbuzuje, učí žáky pečlivosti a trpělivosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vybírá různé typy textů, žáci na základě získaných poznatků provádějí analýzu, zobecňují, formulují závěry
- vede žáky k plánování, přípravě, realizaci a hodnocení společných i samostatných prací
- zadává úkoly, při kterých rozvíjí logické myšlení žáků
- vede žáky k používání jazykových příruček, slovníků, encyklopedií, využívání audiovizuální techniky a internetu, třídění a propojování získaných informací

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje mluvní cvičení, diskuse a besedy a klade důraz na vhodnou komunikaci žáků

- vhodným výběrem témat i literárních ukázek vede žáky k tomu, aby při práci uplatňovali nejen základní myšlenkové operace, ale i fantazii a kreativitu
- zadává taková témata, v nichž žáci otevřeně vyjadřují svůj názor podpořený logickými argumenty, poslouchají a tolerují mínění jiných
- klade důraz na dodržování etiky komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině, rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- klade důraz na vzájemné respektování žáků
- uplatňuje individuální přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami

Kompetence občanské

Učitel

- podporuje u žáků ohleduplný vztah k lidem, pozitivní postoj k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- využívá pomoci a zkušeností odborníků – výchovných poradců, pedagogicko-psychologické poradny

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáků smysl pro povinnost vyžadovaným přípravou na výuku, vede žáky k plnění povinností a závazků

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák v rámci českého jazyka:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace i služby, využívá je při učení i při zapojení do života ve společnosti
- samostatně se umí rozhodnout, kterou technologii či aplikaci pro danou situaci použít
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje digitálně získaná data, která v běžném životě použije
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty a aplikace
- využitím digitální technologie si dokáže usnadnit a zefektivnit svoji práci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Český jazyk – 6. ročník**

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Obecné poučení o jazyce			
- najde rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním - upraví nespisovný projev do spisovné podoby - dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Čeština - jazyk národní, jazyk mateřský Rozvrstvení národního jazyka – spisovný jazyk, nářečí, obecná čeština Jazykové příručky	Na základě výběru textu (D, Z, Vv)	Procvičování pravopisu - v průběhu celého školního roku

Zvuková stránka jazyka			
- správně a srozumitelně vyslovuje obtížná slova v textu - rozlišuje a vhodně užívá větovou melodii	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný)	Na základě výběru textu (Z, Př)	
Slovní zásoba a tvoření slov			
- rozpoznává různé způsoby tvoření českých slov - z větší části ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické	Způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby Pravopis lexikální a morfologický	Na základě výběru textu (Z, Př)	
Tvarosloví			
- správně třídí ohebné slovní druhy	Slovní druhy Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa	Jazykové rozbory (Z, D, Hv)	
Skladba			
- uvědomuje si vztahy mezi základními a rozvíjejícími větnými členy - rozvíjí znalosti o shodě přísudku s podmětem, aplikuje je v písemných projevech - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí	Jazykové rozbory (D, Př, Vv, Hv)	
Komunikační a slohová výchova			
Vypravování			
- čte s porozuměním - reprodukuje čtený text - užívá vhodných jazykových prostředků v ústním i písemném projevu	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu, prožitkové) Vlastní tvorba vypravování na základě čteného textu i fantazie v mluveném i písemném projevu s využitím přímé a nepřímé. řeči	D – starověký Egypt, Řecko a Řím	- souvisí s průřezovými tématy MUV charakteristika člověka, OSV – mluvní cvičení
Popis			
- užívá vhodných jazykových prostředků při popisu předmětu	Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Vlastní tvořivé psaní – popis předmětu	Ov – rodina, škola Vv – výtvarné vyjádření předmětu, portrét osoby	OSV – osobnostní rozvoj
Dopis, zpráva, oznámení			
- učí se dorozumívat kultivovaně, výstižně - rozlišuje spisovný a nespisovný projev	Soukromý a úřední dopis Objednávka Zpráva a oznámení – čtení i vlastní tvorba	Ov – dopis, kultivované dorozumívání mezi lidmi	MEV – mediální sdělení (jeho hodnocení)
Literární výchova			
Pohádky, báje a pověsti			
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - podle svých schopností volně	Pohádky – moderní a klasické, lidové a autorské Starověké báje	D – starověký Egypt, Řecko - národní dějiny	Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby –

reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma - uvádí významné představitele českých pohádek - jmenuje nejznámější autory bájí a pověstí	Pověsti z české minulosti	Z – poloha států	v průběhu celého školního roku Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Příběhy odvahy a dobrodružství			
- vlastními slovy interpretuje smysl díla - orientuje se v žákovské knihovně, učí se vyhledávat informace v dalších zdrojích	Literární hrdina Náměty příběhů z dávné minulosti i současnosti	D – příběhy z minulosti Z – literární hrdinové z jiných zemí	MUV – život dětí v jiných zemích Návštěva žákovské knihovny
Svět lidí a svět zvířat			
- učí se formulovat ústně i písemně dojmy ze své četby - rozliší spisovný jazyk a nářečí	Interpretace ukázek Dramatizace, výrazné čtení Jazyk literárního díla – využití nářečí v umělecké literatuře	Př – domácí zvířata	OSV – vztah ke zvířatům, přírodě
Humorné příběhy			
- rozlišuje pojmy poezie, próza, verš, sloka, rým - učí se porovnávat různá ztvárnění téhož tématu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Humor v próze a poezii Povídky s dětskými hrdiny	Ov – vztahy mezi lidmi, dětská přátelství	MEV – vliv médií ve společnosti

Český jazyk – 7. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Tvarosloví			
- správně třídí slovní druhy (ohebné i neohebné), tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá morfologický pravopis	Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Číslovky Slovesa – rod činný a trpný Slova neohebná – příslovce, předložky, spojky, částice, citoslovce	Jazykové rozbory - na základě výběru textu (D, Z, Vv, Př, Hv) Z – psaní velkých písmen v zeměpisných názvech	Procvičování pravopisu - v průběhu celého školního roku
Slovní zásoba			
- chápe přenášení pojmenování, užívá synonymní jazykové prostředky	Význam slova Slovo a sousloví Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma, homonyma, antonyma	F – odborná terminologie Z – odborné názvy	Práce s jazykovými příručkami
Skladba			
- prohlubuje znalosti o základních a rozvíjejících větných členech - rozliší větu hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - používá základní pravopisná pravidla ve větě jednoduché a méně složitých souvětích	Stavba věty – věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty Základní větné členy – vyjádření přísudku (slovesný, jmenný) a podmětu Rozvíjející větné členy – předmět, příslovecná určení,	Na základě výběru textu (Z, Př, D, Ov)	

	přívlastek, doplněk Souvětí – věta hlavní a vedlejší Druhy vedlejších vět		
<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Popis			
- užívá vhodných jazykových prostředků při popisu pracovního postupu a při popisu subjektivním - rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby, dokáže popsat své city, pocity, nálady	Popis pracovního postupu Subjektivní popis	Pč, Vv - popis výrobku	EV – vztah člověka k prostředí
Charakteristika a životopis			
- výstižně a ohleduplně charakterizuje blízkou osobu, volí vhodné jazykové prostředky v mluveném i písemném projevu - věcně a objektivně sestaví vlastní životopisná data a údaje	Charakteristika přímá a nepřímá, vnitřní a vnější, výchova k empatii Vlastní životopis	Ov – rodina	OSV – vztahy mezi lidmi
Výpisky, výtah, referát			
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výpisky z odborného textu Zpracování výtahu pro studijní účely Vytvoření referátu na dané téma	Na základě výběru textu (Z, Pč, D, Ov, Vv, Hv, ...)	VEG – objevujeme Evropu a svět MUV – osobnosti světové literatury a umění
<u>Literární výchova</u>			
Úvod do teorie literatury			
- rozlišuje literaturu uměleckou od věcné - rozlišuje u literárního díla vrstvu tematickou a kompoziční - uvědomuje si stylové rozvrstvení jazykových prostředků uměleckého díla - rozlišuje základní literární druhy, žánry a výrazové formy - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Literatura umělecká a věcná Struktura literárního díla, námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu Jazyk a styl literárního díla Literární druhy a výrazové formy		Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby v průběhu celého školního roku, Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Poezie			
- rozlišuje lyrickou a epickou poezii - porovnává a rozlišuje základní druhy a žánry lyriky - výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text	Poezie lyrická a epická Druhy a žánry lyriky Jazyk básně Zvukové prostředky poezie Přednes vhodných literárních textů		Besedy o četbě žáků, referáty z vlastní četby v průběhu celého školního roku, Ochrana kulturního dědictví, ocenění našich národních tradic
Próza a drama			
- porovnává základní literární			

druhy a žánry - vyjádří vlastními slovy dojmy ze své četby, návštěv y divadelního nebo filmového představení - vyhledává informace v různých typech katalogů, knihovně i v dalších informačních zdrojích - uceleně reprodukuje přečtený text	Druhy a žánry epiky Historická próza – pověsti národní a regionální, historická povídka Dobrodružná próza – vypravování v 1. a 3. osobě Cestopis Povídky ze současnosti – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Drama – druhy, základní pojmy Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek	D – pověsti národní a regionální, historická próza Z – cestopis, zážitky z cest do jiných zemí Ov – charakteristika člověka	OSV – mezilidské vztahy VEG – cestování, MUV – literární hrdinové EV – člověk a prostředí (dobrodružné příběhy)
---	---	---	---

Český jazyk – 8. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
Jazyková výchova			
Obecné poučení o jazyce			
- má přehled o slovanských a světových jazycích	Slovanské jazyky Rozvrstvení národního jazyka	Z - Evropa	VEG – evropské jazyky
Skladba			
- určuje rozvíjející větné členy - rozlišuje jednotlivé druhy přívlasků - prohlubuje znalosti o druzích vedlejších vět - pozná druh souvětí - rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché a v souvětí - zvládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché	Věta jednoduchá Základní a rozvíjející větné členy Přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný Přívlastek těsný a volný Přístavek Souvětí Souvětí podřadné, druhy vedlejších vět Souvětí souřadné, významový poměr mezi větami hlavními, mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu	Na základě výběru textu (Z, Př, D)	Procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku
Slovní zásoba			
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Obohacování slovní zásoby Slova přejatá a jejich skloňování	Na základě výběru textu (Z, Př, F, CH, Ov, D, M)	MEV – přejatá slova v médiích MUV - přejímání slov z evropských jazyků
Tvarosloví			
- určuje slovesný vid, utvoří vidové dvojice	Upevňování učiva z tvarosloví Slovesa, slovesný vid a slovesné třídy	Na základě výběru textu (D, Z, Ov, F)	

<u>Komunikační a slohová výchova</u>			
Charakteristika literárních postav			
- výstižně charakterizuje postavy (empaticky) - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Mluvní cvičení - charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá Vlastní tvorba charakteristiky literární (filmové) postavy v mluveném i písemném projevu	Ov – charakteristika blízkých osob	OSV – rozvoj sebepoznání
Úřední písemnosti			
- správně vyplňuje úřední formuláře - sestaví žádost	Úřední formuláře Strukturovaný životopis Žádost	Ov – formuláře k žádosti o OP,...	VDO – komunikace občana s úřady
Výklad			
- s využitím věcného (studijního) čtení sestaví ústní i písemný výklad - odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji	Zásady kultivovaného projevu v mluveném výkladu (technika mluveného projevu) Písemný výklad	Na základě výběru témat k ústnímu i písemnému výkladu lze využít všechny studijní předměty	VEG, MUV
Úvaha			
- rozlišuje výkladový a úvahový text - sestaví úvahu na dané téma - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vlastní tvořivé psaní – úvahové texty	Z, D, Př, Ov – na základě výběru témat	EV – životní prostředí MEV – vliv médií MUV – lidské vztahy VDO – dodržování zákona
<u>Literární výchova</u>			
Od počátků české literatury do národního obrození			
- orientuje se v počátcích české literatury a literatury národního obrození - uvede nejvýznamnější představitele literatury staršího období	Počátky česky psané literatury – kroniky, legendy Literatura doby husitské Renesance a humanismus Národní obrození – jeho význam a hlavní představitelé Nejvýznamnější představitelé světové literatury staršího období	D – v průběhu celého školního roku - jednotlivá vývojová období Vv - ilustrace, renesanční malířství	MUV – ukázky ze světové literatury VDO, OSV – renesance, národní obrození
Literatura 19. století			
- poznává základní literární druhy a žánry - uvádí jejich významné představitele - jednoduše popisuje strukturu a	Lyrická a epická poezie 19. století Osobní, přírodní a společenská lyrika Balada, romance	Vv – knižní ilustrace Hv, Vv – Národní divadlo	MUV – světoví spisovatelé OSV – literární hrdinové MEV – filmové

jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Přednes vhodných literárních textů Próza v 1. a 2. polovině 19. století Pohádky, pověsti, povídky, romány Interpretace literárního textu Drama – komedie, tragédie, činohra Počátky českého divadlnictví Národní divadlo Dramatizace vhodných literárních textů Hlavní představitelé české literatury 19. století Nejvýznamnější představitelé světové literatury 19. století		zpracování, vliv médií ve společnosti
--	--	--	---------------------------------------

Český jazyk – 9. ročník

Konečné a dílčí výstupy	Učivo	MV	Poznámky
<u>Jazyková výchova</u>			
Obecné výklady o jazyce			
- uvádí nejdůležitější etapy vývoje českého jazyka	Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka	D – v průběhu celého školního roku - jednotlivá vývojová období	MEV – útvary českého jazyka v médiích Procvičování pravopisu v průběhu celého školního roku
Zvuková stránka jazyka			
- zná a v mluveném projevu užívá zásady spisovné výslovnosti a členění souvislé řeči	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči Intonace a členění souvislé řeči	Jazykové rozborů - na základě výběru textu (D, Z, Vv, Př, Hv)	
Slovní zásoba a tvoření slov			
- rozlišuje a dokládá příklady nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování	Slohové rozvrstvení slovní zásoby Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov		
Tvarosloví			
-využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů s přihlédnutím ke komunikační situaci	Upevňování učiva z tvarosloví Slovesa – přechodníky Vývojové tendence v tvarosloví	Na základě výběru textu (D, Z, Ov, F)	

Skladba			
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický	Věta a souvětí Tvoření vět Hlavní zásady českého slovosledu Souvětí souřadné a podřadné Interpunkce v souvětích		
Komunikační a slohová výchova			
Vypravování			
- rozlišuje styl prostě sdělovací, odborný a umělecký - vytvoří vypravování v prostě sdělovacím i uměleckém stylu - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Vypravování ve stylu prostě sdělovacím Vypravování v umělecké oblasti Vlastní tvořivé psaní Čtení vlastních textů, zážitkové naslouchání	D – příběhy z doby minulé	MUV- lidské vztahy
Popis			
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči	Popis ve stylu prostě sdělovacím Odborný popis Umělecký popis	Pv – odborný popis	VDO – komunikace občana s úřady
Proslov a diskuse			
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera - rozpoznává manipulativní komunikaci v médiích - zapojuje se do diskuse a řídí ji s využitím zásad komunikace	Kritické, analytické, hodnotící čtení Kritické naslouchání, manipulativní působení projevu Zásady kultivovaného projevu Diskuse		MEV – diskuse v médiích MEV – kritické čtení, vliv médií ve společnosti
Reportáž, fejeton			
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke správnému písemnému projevu, k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní	Vlastní tvořivé psaní – reportáž, fejeton	Z – reportáž z cest do jiných zemí	VEG – reportáž o cestování
Literární výchova			
Literatura 1. poloviny 20. století			
- vytváří vlastní literární texty - uvede významné představitele literatury 1. poloviny 20.století - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je, uvádí jejich významné představitele	Próza v 1. polovině 20. století Pohádka, pověst, povídka, cestopis, román Válečná literatura Interpretace literárního textu Vytváření vlastních textů Drama v 1. polovině 20. století Osvobozené divadlo Písňové texty Lyrická a epická poezie 1. pol. 20. st. Zvukové prostředky poezie Významní představitelé literatury tohoto období	D – pověsti, historická próza, 1. a 2. světová válka v literatuře Z – cestopis, zážitky z cestování Vv – knižní ilustrace Hv – písňové texty, Osvobozené divadlo	MUV – ukázky ze světové literatury MUV – odraz 2. světové války v literatuře OSV – jednání a postoje literárních postav

Literatura 2. poloviny 20. století a současnosti			
<p>- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>- uvede významné představitele literatury 2. pol. 20. století i současnosti</p> <p>- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>- uvádí základní literární směry a jejich výrazné představitele v české i světové literatuře</p>	<p>Poezie ve 2. polovině 20.století a v současnosti</p> <p>Významní básníci 2. pol. 20. století</p> <p>Pokus o vlastní básnickou tvorbu</p> <p>Divadlo autorské, hudebně divadelní žánry</p> <p>Filmová a televizní tvorba</p> <p>Próza 2. pol. 20. století a současnosti</p> <p>Lyrická próza</p> <p>Pohádka, povídka, novela, román, fejeton</p> <p>Vytváření vlastních textů – povídka, fejeton</p> <p>Významní představitelé prózy v české a světové literatuře</p>	<p>Ov – rodinná lyrika</p> <p>Hv – písňové texty</p> <p>D – historická povídka a román</p>	<p>MUV – světoví spisovatelé</p> <p>OSV – literární hrdinové</p> <p>MEV – filmové zpracování, vliv médií ve společnosti</p>